

Република Србија
Град Крагујевац
Градско веће
Број: 501-106/23-V
Датум: 4. април 2023. године
Крагујевац

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА

Примљено:		05 APR 2023	
Орган	Скупштина	Број	Потпис
I		501-111	

СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА
- за Председника Скупштине града Крагујевца -

У складу са чланом 127. став 1. Пословника Скупштине града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 16/21) достављамо Вам, како бисте уврстили у предложени дневни ред седнице Скупштине града Крагујевца, као допуну

- Предлог Програма мониторинга буке у животној средини града Крагујевца
за 2023. годину

Уколико у дневни ред седнице Скупштине града уврстите као допуну, Предлог Програма мониторинга буке у животној средини града Крагујевца за 2023. годину, за представнике предлагача на седници Скупштине града Крагујевца, Градско веће одредило је др Гордану Дамњановић, члана Градског већа за здравствену и социјалну заштиту и Гордану Марковић, секретара Секретаријата за локални економски развој, привреду, пољопривреду и заштиту животне средине.

Заменик Градоначелника,
Ивица Момчиловић

Република Србија
Град Крагујевац
Градско веће
Број: 501-106/23-V
Датум: 4.април 2023. године
К р а г у ј е в а ц

Градско веће, на основу члана 46. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 5. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", број 129/07, 83/14- др. закон, 101/16-др. закон, 47/18 и 111/21 – др. закон), члана 59. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19), члана 2. став 1. тачка 1. Одлуке о Градском већу ("Службени лист града Крагујевца", број 8/22-пречишћен текст) и члана 49. став 3. Пословника о раду Градског већа ("Службени лист града Крагујевца", број 28/22-пречишћен текст), на седници одржаној дана 4.априла 2023.године, доноси

З А К Љ У Ч А К
о утврђивању Предлога Програма мониторинга буке у животној средини
града Крагујевца за 2023. годину

I Утврђује се Предлог Програма мониторинга буке у животној средини града Крагујевца за 2023. годину и упућује се Скупштини града Крагујевца, на разматрање и доношење.

II За представнике предлагача на седници Скупштине града Крагујевца одређују се др Гордана Дамњановић, члана Градског већа за здравствену и социјалну заштиту и Гордана Марковић, секретар Секретаријата за локални економски развој, привреду, пољопривреду и заштиту животне средине.

О б р а з л о ж е њ е

Правни основ за доношење Закључка о утврђивању Предлога Програма мониторинга буке у животној средини града Крагујевца за 2023. годину (у даљем тексту: Закључак), садржан је у члану 46. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 5. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", бр. 129/07, 83/14-др. закон, 101/16-др. закон, 47/18 и 111/21 – др. закон), члану 59. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19), члану 2. став 1. тачка 1. Одлуке о Градском већу ("Службени лист града Крагујевца", број 8/22-пречишћен текст) и члану 49. став 3. Пословника о раду Градског већа ("Службени лист града Крагујевца", број 28/22-пречишћен текст), којима је утврђено да је Градско веће предлагач аката које доноси Скупштина града Крагујевца, као и да закључком одлучује о процедуралним питањима и иницира доношење и предлагање одлука и других аката, као и начин решавања појединих питања.

Разлог за доношење овог закључка је процедуралног карактера и основ је за упућивање Предлога Програма мониторинга буке у животној средини града Крагујевца за 2023. годину, Скупштини града Крагујевца, на разматрање и доношење.

Заменик Градоначелника,

Ивица Момчиловић, с.р.

Република Србија
Град Крагујевац
Градска управа за развој и инвестиције
Број: 77 /23- XXIV
Датум: 31. марта 2023. године
К р а г у ј е в а ц

ГРАДСКОМ ВЕЋУ
-председнику-

Градска управа за развој и инвестиције припремила је, у складу са чланом 52. став 1. тачка 1. у вези са чланом 66. став 7. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“, број 129/07, 83/14-др. закон, 101/16-др. Закон, 47/18 и 111/21-др.закон), чланом 68. тачка 1. Статута града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, број 8/19), чланом 11. став 1. алинеја четврта, чланом 18. став 2. алинеја двадесета Одлуке о организацији Градских управа града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, број 37/21-пречишћен текст) и упућују Градском већу на разматрање и одлучивање:

- Нацрт Програма мониторинга буке у животној средини града Крагујевца за 2023. годину

Нацрт Програма **мониторинга буке у животној средини града Крагујевца за 2023. годину**, припремљен је у складу са одредбама:

1. члана 14. став 1. тачка 6. и члана 22. став 2. и став 3. тачка 2. Закона о јавном здрављу („Службени гласник Републике Србије“, број 15/16);
2. члана 69. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Србије“, број 135/04, 36/09, 36/09-др.закон, 72/09-др.закон, 43/11-одлука УС, 14/16, 76/18, 95/18-др.закон и 95/18-др.закон);
3. члана 2. став 2., члана 3., став 1. и став 2., члана 4. став 1. тачка 2. Правилника о ближим условима за спровођење јавног здравља у области животне средине и здравља становништва („Службени гласник Републике Србије“, број 34/19,- **правни основ**;
4. члана 40. став 1. тачка 49. Статута града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, број 8/19) и
5. Правилника о припреми, достављању и контроли нацрта/предлога аката који се упућују Градском већу („Службени лист града Крагујевца“, број 21/21).

Предлажемо да у Дневни ред седнице уврстите Нацрт Програма **мониторинга буке у животној средини града Крагујевца за 2023. годину** и уколико то учините, за представника предлагача на седници Градског већа одређује се др Гордана Дамњановић, члан Градског већа за социјалну и здравствену политику.

ВД НАЧЕЛНИКА

Дејан Ружић,с.р.

Република Србија
Град Крагујевац
Градско веће
Савет за здравље града Крагујевца
Број: 06- 792-1/2022-V-01
Датум: 12. децембар 2022. године

Савет за здравље града Крагујевца, на основу члана 5. став 1. тачка 3. у вези са чланом 8. став 1. тачка 1. Закона о јавном здрављу ("Службени гласник РС", број 15/16), члана 3. став 1. тачка 1. и члана 2. Правилника о ближим условима за спровођење јавног здравља у области животне средине и здравља становништва ("Службени гласник РС", број 34/19) и члана 8. став 1. Пословника о раду Савета за здравље града Крагујевца бр. 060-407-1/20-V од 2. октобра 2020. године и 06- 572-5/21-V од 8. децембра 2021. године, на седници одржаној дана, 5. децембра 2022. године даје

М И Ш Љ Е Њ Е

Савет за здравље града Крагујевца прихвата програме Института за јавно здравље Крагујевац:

- Програм Контрола и анализа површинских вода реке Лепенице за 2023. годину,
- Програм Мониторинга буке у животној средини града Крагујевца за 2023. годину и
- Програм Контрола квалитета ваздуха на територији града Крагујевца за 2023. годину.

Образложење

Правни основ за давање наведеног Мишљења садржан је у члану 5. став 1. тачка 3. у вези са чланом 8. став 1. тачка 1. Закона о јавном здрављу ("Службени гласник РС", број 15/16), члану 3. став 1. тачка 1. и члану 2. Правилника о ближим условима за спровођење јавног здравља у области животне средине и здравља становништва ("Службени гласник РС", број 34/19) и члану 3. став 1. Пословника о раду Савета за здравље града Крагујевца број 060-407-1/20-V од 2.10.2020. године и 06- 572-5/21-V од 8. децембра 2021. године, којима је прописано да су области деловања јавног здравља животна средина и здравље становништва, да спровођење јавног здравља у области животне средине и здравља становништва обухвата праћење и анализу стања животне средине, односно анализу воде (површинске и подземне воде, воде које се користе за пиће и рекреацију), ваздуха, земљишта, буке, вибрација, јонизујућег зрачења, нејонизујућег зрачења, отпадних вода и отпада, да активности система јавног здравља у области животне средине спроводе носиоци и учесници у областима деловања јавног здравља у складу са Законом о јавном здрављу, да институти и заводи за јавно здравље као носиоци активности у области деловања јавног здравља прате и анализирају стање животне средине, факторе ризика и утицаје на здравље који потичу из животне средине за територију за коју су основани, у складу са законом, као и да Савет за здравље у вршењу послова из своје надлежности даје мишљења.

Разлог за давање наведеног мишљења налази се у потреби да се предложени програми Института за јавно здравље Крагујевац уврсте у програме које ће да прати Савет за здравље,

кроз њихове извештаје, имајући у виду нераскидиву везаност и утицај животне средине на здравље становништва.

Председница Савета,
Др Гордана Дамњановић

Скупштина града Крагујевца, на основу члана 14. став 1. тачка 6. и став 2 и члана 22. став 2. и став 3. тачка 2. Закона о јавном здрављу („Службени гласник Републике Србије“, број 15/16), члана 69. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Србије“, број 135/04, 36/09, 36/09-др.закон, 72/09-др.закон, 43/11-одлука УС, 14/16, 76/18, 95/18-др.закон и 95/18-др.закон), чланом 2. став 2., чланом 3. став 1. тачка 1. и став 2., чланом 4. став 1. тачка 4. Правилника о ближим условима за спровођење јавног здравља у области животне средине и здравља становништва („Службени гласник Републике Србије“, број 34/19) и члана 40. став 1. тачка 49. Статута града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, број 8/19), на седници одржаној дана _____ 2023. године, доноси

ПРОГРАМ МОНИТОРИНГА БУКЕ У ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ ГРАДА КРАГУЈЕВЦА У 2023.ГОДИНИ

I Увод

Програмом мониторинга буке у животној средини града Крагујевца у 2023. години (у даљем тексту: Програм) представљени су узроци настанка буке, нивои буке, граничне вредности буке, законска регулатива, резултати мерења нивоа буке у претходном периоду, као и програм праћења узрока настанка и нивоа буке у животној средини у 2023. години.

Бука којој су људи свакодневно изложени, општа или бука у животној средини, један је од највећих проблема уже човекове околине, посебно у градским подручјима.

Бука је нежељен, односно прегласан, неугодан или неочекивани звук, може бити трајна, непрекидана и ударна променљивог нивоа, различитог трајања и временске расподеле.

За ову појаву не постоји права дефиниција већ се мора прихватити субјективна процена и осећај.

Главни извори буке у човековој околини су саобраћај, индустрија, грађевински и јавни радови, рекреација, спорт и забава.

На пораст буке у животној средини утиче и све бржи темпо живота у великим урбаним срединама.

II Постојећа законска регулатива

Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке у животној средини („Службени гласник Републике Србије“, број 139/22), Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник Републике Србије“, број 96/21), Правилник о методологији за одређивање акустичних зона („Службени гласник Републике Србије“, број 72/10), Правилник о садржини и методама израде стратешких карата буке и начину њиховог приказивања јавности („Службени гласник Републике Србије“, број 80/10), Мерење буке у животној средини JUS U. J6.090. 1992, Акустичко зонирање простора SRPSU. J.6 205 2007.

На основу члан 8. Закона о заштити од буке у животној средини („Службени гласник Републике Србије“, број 96/21) јединица локалне самоуправе :

- 1) утврђује мере и услове заштите од буке, односно звучне заштите у плановима, програмима и пројектима, укључујући и оне на које даје сагласност у поступку стратешке процене утицаја, процене утицаја пројекта на животну средину, односно у поступку издавања интегрисане дозволе за рад постројења и активности,
- 2) врши акустичко зонирање на својој територији, одређује мере забране и ограничења у складу са овим законом,
- 3) обезбеђује израду стратешких карата буке из надлежности јединице локалне самоуправе,
- 4) доноси локални акциони план заштите од буке у животној средини, односно обезбеђује услове и стара се о његовом спровођењу,
- 5) обезбеђује финансирање мониторинга буке у животној средини на територији јединице локалне самоуправе,
- 6) врши надзор и контролу промене мера заштите од буке у животној средини

Јединица локалне самоуправе својим актом одређује органе и службе надлежне за обављање послова.

На основу члана 21. став 2, став 3. и став 7. Закона о заштити од буке у животној средини („Службени гласник Републике Србије“, број 96/21) Стратешке карте буке за све агломерације израђује јединица локалне самоуправе у сарадњи са другим субјектима заштите животне средине. Надлежни орган јединица локалне самоуправе усваја стратешке карте буке за агломерацију. Стратешке карте буке се прегледају и по потреби ревидирају сваких пет (5) година од дана њихове израде, у складу са овим законом.

Стратешке карте буке се израђују за Агломерације, које су дефинисане као део територије са преко 100.000 становника и са таквом густином становништва да се може сматрати урбанизованим подручјем. Израђују се и за емисије настале од саобраћаја на главним путевима: главни пут јесте државни пут I и II реда, са просечним годишњим протоком саобраћаја већим од три милиона возила; главним пругама, а то је магистрална и регионална пруга, са просечним годишњим протоком саобраћаја већим од 30.000 возова; главним аеродромима тјодносно цивилни аеродром са више од 50.000 операција (полетања или слетања) годишње, изузимајући оне за потребе обуке на лаким ваздухопловима.

На основу члана 22. става 2. и става 7. Закона о заштити од буке у животној средини („Службени гласник Републике Србије“, број 96/21) акционе планове за све агломерације израђује јединица локалне самоуправе у сарадњи са другим субјектима заштите животне средине. Ациони планови се прегледају и по потреби ревидирају у случају значајнијих промена које утичу на стање буке, а најмање сваких пет (5) година од дана њиховог усвајања, у складу са овим законом.

III Историја проблема и тренд

Од настанка великих градова и појаве буке, овај проблем се прати, изучава и констатовано је да **бука није само еколошки проблем, већ представља непредвидљиву опасност по здравље становништва и то са више аспекта.**

Бука има значајан утицај на квалитет живота и у том смислу, према дефиницији здравља Светске здравствене организације (WHO), појављује се као здравствени проблем. Дефиниција здравља укључује потпуно физичко и психичко благостање, као и одсуство болести. Полазећи од ове дефиниције радна група Светске здравствене организације 1971. године је изјавила: „Бука мора бити препозната као велика претња људском благостању“ (Suez, 1973).

Утицај буке на човека може бити веома различит, од оштећења слуха и неаудитивних ефеката, до потешкоћа у комуникацији и радној ефикасности.

Такође постоје докази да може штетно утицати на опште здравље, на исти начин као и хронични стрес.

У Европи а и код нас све више је заступљена бука ниског интензитета. Оваква бука не оштећује слух, али зато може изазвати поремећаје спавања, стресне реакције, узнемиреност и нерасположење, сметње у комуникацији и смањење радне способности.

Бука је један од најчешћих узрока поремећаја спавања. Бројне студије показују да су поремећаји спавања најчешће навођени поремећај који је последица изложености саобраћајној буци.

Бука утиче на способност обављања разних активности, посебно оних које захтевају пажњу и концентрацију.

Континуирана изложеност буци у психолошком смислу омета нормалну људску комуникацију и има дуготрајне последице који се огледају смањеном толеранцијом, повишеним прагом реаговања, а већ и минимална бука узрокује пораст анксиозности, агресивног и непријатељског понашања.

Процењује се да је у Европи 40% становништва изложено саобраћајној буци еквивалентног нивоа звучног притиска изнад 55 dB током дана, а 20% је изложено је нивоу комуналне буке која прелази 65 dB.

IV Резултати мерења буке у претходној деценији у Крагујевцу

У зони становања, у периоду од 2010-2015. године измерена су прекорачења дозвољеног нивоа буке дању до 2 dB и ноћу до 23 dB.

Прекорачења током посматраног периода имала су тренд лаганог пораста, а посебно су значајна ноћна прекорачења која су могла да имају неповољан утицај на здравље грађане. У 2020. години измерена су прекорачења дозвољеног нивоа буке дању од 2 dB, за вече од 7 dB и ноћу до 8 dB.

У зони градског центра, поред великих раскрсница у периоду од 2010-2015. године измерена су умерена прекорачења нивоа буке дању до 7 dB и ноћу до 15 dB.

Прекорачења током посматраног периода показују константност, а измерене вредности посебно за ноћне интервале мерења, могле су да имају неповољан утицај на здравље грађана.

Током дана и ноћи мале су осцилације у измереном нивоу буке.

У 2020. години измерена су прекорачења дозвољеног нивоа буке дању од 4 dB за вече од 4 dB, и ноћу до 12 dB.

У зони одмора и рекреације, поред болница, школа, великих паркова, поред рекреативних, спортских објеката, у периоду од 2010-2015. године измерена су прекорачења дозвољеног нивоа буке дању до 15 dB и ноћу до 28 dB.

Прекорачења током посматраног периода показују константност, а измерене вредности посебно за ноћне интервале мерења, могле су да имају неповољан утицај на здравље грађана.

У 2020. години измерена су прекорачења дозвољеног нивоа буке дању од 7 dB паркови до 14dB (зона болнице), за вече од 9 dB и ноћу до 13 dB. (паркови) до 14 dB (зона болнице)

У 2020. години прати се и бука животне средине у индустријској зони Крагујевца и измерена су прекорачења дозвољеног нивоа буке дању од 11 dB, за вече од 11 dB и ноћу до 15 dB.

V Мониторинг и мерење буке у животној средини за 2023. годину

Мерење буке у животној средини на територији града Крагујевца обављаће се једном месечно у трајању од 24 часа и то у два дневна интервала, једном вечерњем и два ноћна у складу са постојећим законским актима.

Мерења обухватају: зоне становања, зоне градског центра, поред великих раскрсница, индустријских зона, зона одмора и рекреације, поред болница, велих паркова, поред рекреативних и спортских објеката.

Бука се мери на укупно шест локација у наведеним мерним зонама, где мерна места унутар праћених мерних зона могу и не морају да буду фиксна.

На основу изнетих резултата добијених из мониторинга претходних година, види се да је проблем буке у животној средини у граду Крагујевцу изражен практично у свим посматраним зонама.

Поређене су вредности буке из мониторинга до 2015. године, са вредностима из 2020. године.

У 2019. години мониторинг буке на подручју Града Крагујевца није радио Институт за јавно здравље Крагујевац, што није добро јер на тај начин онемогућава се ажурирање акустичне карте Града Крагујевца, где постоји обавеза ажурирања на три године.

Измерене дневне, а посебно ноћне вредности нивоа буке у животној средини, могу нарушити здравље грађана, посебно старијих и вулнерабилних популација.

Постоји потреба за израду акционог плана заштите од буке у животној средини. Потребно је да се планирају мере заштите од буке и њених ефеката у животној средини, као и мере за смањење буке у случају прекорачења граничних вредности.

У циљу доношења Планова за стратешки развој саобраћаја у Крагујевцу, везано за утицај комуналне (саобраћајне) буке потребно је:

1. изградити стратешке карте буке за поједине градске зоне, узимајући у обзир карту акустичког зонирања Града Крагујевца из 2014. године;
2. направити студију о могућности преусмеравања посебно тешких возила на мање оптерећене саобраћајнице (заобилазнице);
3. испитати утицај саобраћајне буке на здравље људи, који живе у црним акустичним зонама у односу на контролну групу (бела акустична зона града);
4. увођење тајмера (еколошки семафори) на семафорима који трају дуже од једног минута посебно на раскрсницама које имају магистрални значај;
5. планирати поред и око пешачких „острва“ засаде средње високог зеленила;
6. смањити фреквентност саобраћаја у центру града, увођењем и стварањем бициклистичких стаза.

VI Завршне одредбе

Овај програм објавити у „Службеном листу града Крагујевца“.

О б р а з л о ж е њ е

Правни основ за доношење Програма мониторинга буке у животној средини града Крагујевца у 2023. години (у даљем тексту: Програм) садржан је у одредбама члана 14. став 1. тачка 6. и став 2. и члана 22. став 2. и став 3. тачка 2. Закона о јавном здрављу („Службени гласник Републике Србије“, број 15/16) којим је прописано да јединица локалне самоуправе доноси и финансира посебне програме из области јавног здравља за своју територију које спроводе институти и заводи за јавно здравље самостално или у сарадњи са другим учесницима, члана 69. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Србије“, број 135/04, 36/09, 36/09-др.закон, 72/09-др.закон, 43/11-одлука УС, 14/16, 76/18, 95/18-др.закон и 95/18-др.закон) којим је прописано да јединица локалне самоуправе у оквиру своје надлежности утврђене законом обезбеђују континуалну контролу и праћење стања животне средине (у даљем тексту: мониторинг), доноси програм мониторинга на својој територији и обезбеђује финансијска средства за обављање мониторинга, члана 2. став 2., члана 3. став 1. тачка 1. и став 2., члана 4. став 1. тачка 4. Правилника о ближим условима за спровођење јавног здравља у области животне средине и здравља становништва („Службени гласник Републике Србије“, број 34/19) којима је прописано да институти и заводи за јавно здравље као носиоци активности у области деловања јавног здравља, предлажу и спроводе јавно здравље у области животне средине у складу са законом кроз праћење и анализу стања животне средине, односно анализу воде, ваздуха, земљишта, буке, вибрација, јонизујућег и нејонизујућег зрачења, отпадних вода и отпада, као и да у циљу прикупљања података значајних за регистровање и квантификацију фактора ризика и процену њиховог утицаја на здравље становништва спроводи мерење квалитета ваздуха и члана 40. став 1. тачка 49. Статута града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, број 8/19) којим је прописано да скупштина града у складу са законом доноси програме коришћења и заштите природних вредности и програме заштите животне средине.

Разлог за доношење овог програма садржан је потреби да јединица локалне самоуправе врши мониторинг животне средине, објављује податке о стању животне средине и извештава министарство и обавештава јавност у случају прекорачења нивоа буке.

Циљ доношења овог програма је праћење и контрола негативног утицаја нивоа буке на живот и здравље становништва нарочито у урбаном делу града Крагујевца где су идентификовани главни извори буке саобраћај, индустрија, грађевински радови и забава.

Институт за јавно здравље Крагујевац израдио је Предлог програма мониторинга буке у животној средини града Крагујевца за 2023. годину.

Савет за здравље града Крагујевца, на седници одржаној дана 5. децембра 2022. године, дао је позитивно мишљење број 06-792-1/2022-V-01.

Градска управа за финансије и јавне набавке, Секретаријат за финансијске послове директних буџетских корисника, Одељење финансијских послова за управу за инвестиције и развој, управе за имовину, урбанизам и озакоњење доставила је Мишљење број 84/23-XXVI-01-III од 31. марта 2023. године да су средства за реализацију програма планирана су Одлуком о буџету града Крагујевца за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“, број 36/22) на разделу 8- Градска управа за развој и инвестиције, Програм 6- Заштита животне средине, ПА/П 0001- Управљање заштитом животне средине, функција 530- Смањење загађености, економска класификација 423 – услуге по уговору, апропријација број 357.

Овај програм конципиран је кроз шест поглавља.

Поглављем I овог програма представљен је предмет израде програма као и значај израде програма мерења нивоа буке у животној средини у 2023. години.

Поглављем II овог програма утврђена је законска регулатива која се односи на регулисање мониторинга буке.

Поглављем III овог програма извршен је преглед и анализа историје проблема и тренда који се односи на мониторинг буке.

Поглављем IV овог програма представљена су претходна мерења нивоа буке на територији града Крагујевца.

Поглављем V овог програма утврђен је мониторинг и мерење буке у животној средини за 2023. годину.

Поглављем VI овог програма утврђено је да се програм објављује у „Службеном листу града Крагујевца“.

СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА

Број: _____
У Крагујевцу, __.__. 2023.године

ПРЕДСЕДНИК,

Мирослав Петрашиновић